

Književno podne: Pismo

(uz manifestaciju *Zadar čita 2018.*)

Sudionici i nazočni: učenici 8. b, 8. c i 6. r., studentice informacijskih znanosti, stručne suradnice knjižničarke
Učiteljica: Jadranka Amanović, prof. hrv. j.
Str. suradnice: Ivana Perić, prof., mag. bibl., Iva Medić, prof., dipl. knjiž.,
Vrijeme održavanja: 16. ožujka 2018., 12 – 13 sati
Mjesto održavanja: Knjižnica OŠ Petra Preradovića

Program

- *Pismo*, Antonia Vanjak i Dijana Burčul, uč. 8. r.
- Natjecanje u interpretativnom čitanju, Ogranak A. Stipčević, Arbanasi, interpretativno čitanje ulomaka poznatih pisama, učenice 6. r.
- Pismo velikanu: pismo Petru Preradoviću (čitanje odabranih učeničkih radova, uč. 8. r.)

písmo

písmo sr ⟨G mn písāmā⟩

Izvedeni oblici

Definicija

1. **a.** sustav vidljivih oblika (slika, simbola, zastava) proizvedenih radi obavještanja i memoriranja **b.** sustav grafičkih znakova koji predstavljaju elemente govornoga jezika (glasove, slogove, riječi) i služe za pisanje [*klinasto pismo*]
2. **a.** omotnica u kojoj je papir s tekstom koji se šalje drugome [*avionsko pismo*] **b.** sam tekst koji se šalje [*anonimno pismo*]
3. službeni akt, službena potvrda koja služi kao dokaz čemu ili potvrđuje pravo na što [*otpusno pismo*]
4. način pisanja; rukopis
5. *reg.* šara, vezeni nakit
6. *razg.* naličje kovanice na kojem ob. ima više teksta nego na licu, *opr.* glava

Izvor: Hrvatski jezični portal. [URL:http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search](http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search)

POVIJEST PISMA

- Tijekom tisućljetne povijesti pismo je bilo pod utjecajem magije, religije i mistike, a bilo je uvjetovano i stalnim promjenama materijala kao podloge (stijena, drvo, koža, kost, pergament, papir itd.) te sredstava kojima se pisalo (šilo, štapić, olovka itd.) i tehnikama pisanja.
- Više o povijesti pisma:
- Pismo. Hrvatska enciklopedija. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48457>

Svjetski dan pisanja pisama

- 11. svibnja
- „Vita jela, zelen bor...”
radijska emisija učenika OŠ
Vidovec
- <https://www.profil-klett.hr/svjetski-dan-pisanja-pisama>
- <https://www.profil-klett.hr/repositorij-materijali/vita-jela-radijska-emisija>

Dan marke

- Prva poštanska marka od osamostaljenja Republike Hrvatske pojavila se **9. rujna 1991. godine.**
- Danas na taj dan obilježavamo **Dan marke.**

Kakvo pismo može biti (prema vrsti)?

- INTIMNO (osobno)
- POSLOVNO (službeno)
- JAVNO (otvoreno)

INTIMNO PISMO

- INTIMNO ili osobno pismo – pismo kojim se obraćamo jednoj osobi, izričemo joj svoje osjećaje, razmišljanja, dvojbe i doživljaje.
- Mogu biti pisana neformalnim jezikom.
- Pišemo ih rukom.
- U književnosti postoji poseban **oblik romana pisanog u obliku pisma**.
- Nazivamo ga epistolarnim romanom.
- Najpoznatiji takav roman jest „**Patnje mladog Werthera**” **J.W.Goethea**

19. lipnja.

Ne znam više gdje sam nedavno stao u svom pričanju! Znam da su bila dva sata u noći kad sam legao u postelju, i da bih te zabavio možda do jutra da sam ti mogao sve usmeno izbrbljati, umjesto da pismeno pričam.

Još nisam pripovijedao što se dogodilo na povratku s plesa, a ni danas nisam za pripovijedanje.

Bio je najdivniji izlaz sunca. S drveća u šumi padale su kapljice, a polja bila svuda unaoколо osvježena. Naše su družice drijemale. Ona me je zapitala ne bih li i ja s njima, a neka se ne osvrćem na nju. — »Dok vidim otvorene ove oči, nema opasnosti«, rekoh i pogledah je čvrsto. I oboje smo izdržali sve do njene kapije, kad joj je služavka tiho otvorila i na njen upit potvrdila da su otac i djeca dobro i da svi još spavaju. Nato sam je ostavio, moleći da ju smijem vidjeti još isti dan; dopustila mi je i ja sam došao, pa od toga dana mogu sunce, mjesec i zvijezde mirno ići svojim putem, ja ne znam ni kad je dan, ni kada noć i sav svijet iščezava oko mene.

Goethe, Johann Wolfgang. 1774. *Putnje mladog Werthera*.

POSLOVNO PISMO

- POSLOVNO ili službeno pismo
- pismo upućujemo javnim ustanovama, udrugama i voditeljima različitih organizacija
- U njima je važna jasnoća i istinitost podataka.

JAVNO PISMO

- JAVNO ili otvoreno pismo pišemo ako želimo da ga pročita veći broj osoba, objavljujemo ga na televiziji, u novinama ili na radiju. U takvom pismu nekom zahvaljujemo ili ga upozoravamo na nešto.
- **Prva javna/otvorena pisma** pronalazimo **u Bibliji (poslanice apostola Pavla)**
- **Neka od svjetski poznatih pisama** otvorenog tipa su: **pismo Emila Zole pod naslovom „J'accus“**
- **Pismo Martina Luthera Kinga „The Letter from Birmingham Jail“**

poslanica

poslanica ili **epistola** (lat. *epistola* ili *epistula* < grč. *ἐπιστολή*: poruka, pismo). **1.** U *Novom zavjetu*, pisma koja su apostoli uputili pojedinim kršćanskim zajednicama (npr. Pavlove poslanice Korinćanima) ili cijeloj Crkvi (poslanice Petra, Jakova, Ivana, Jude). Iz pastoralnih pobuda nastale su poslanice Klementa, Ireneja, Polikarpa i drugih patrističkih pisaca; poslanica je (uz dijalog i govor) najčešći oblik starokršćanske apologetske književnosti.

2. U Katoličkoj crkvi, papinski ili biskupski pismeni akt upućen kleru i vjernicima prigodom blagdana, obljetnica ili drugim povodima.

3. Dio mise, tekst koji se čita prije evanđelja.

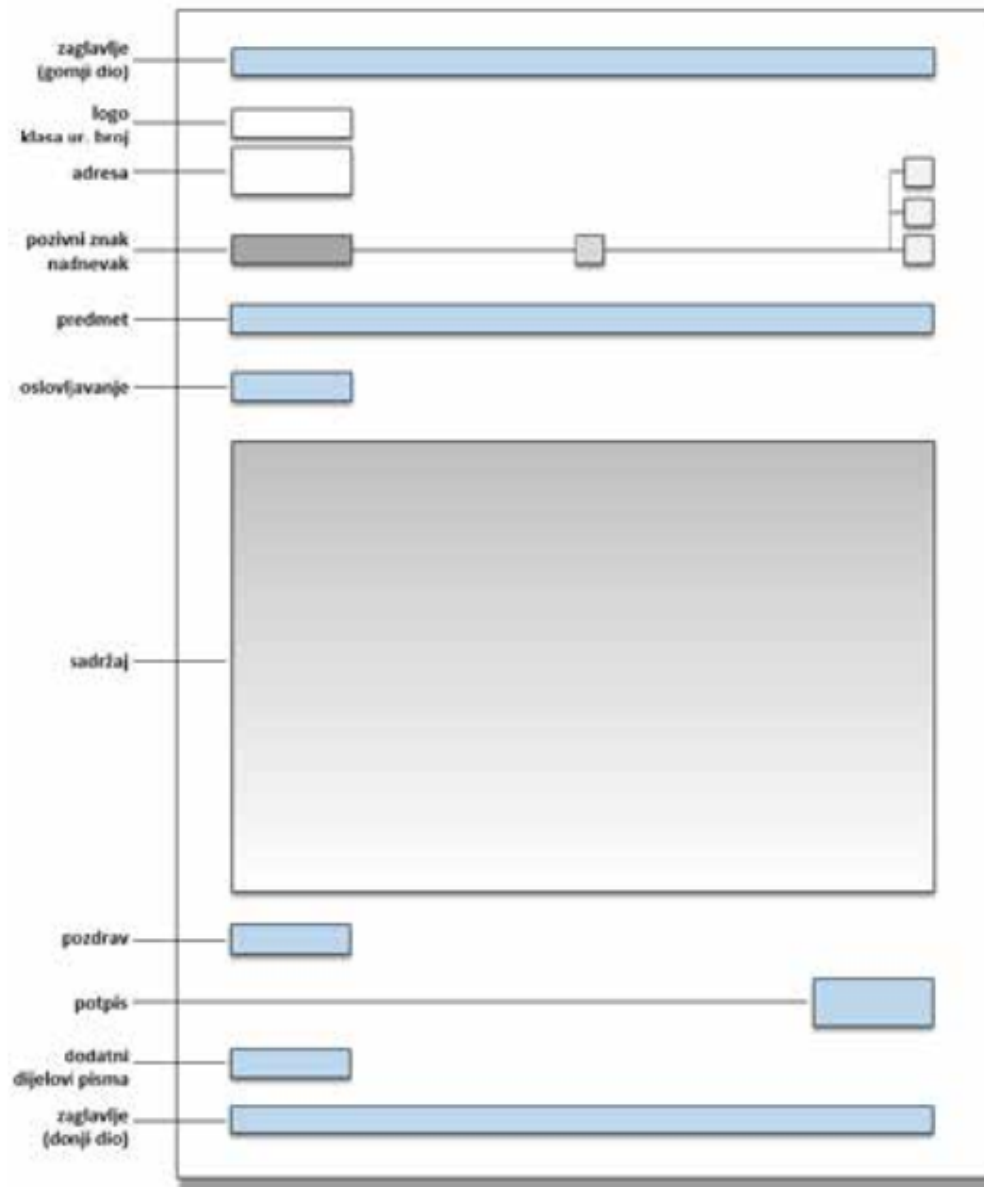
4. U književnosti, pjesma pisana u obliku pisma određenoj osobi, obično prijatelju, suvremeniku, a katkad i fiktivnoj osobi ili pak pokojniku. Njezin je sadržaj općega, javnoga značaja. Prve su poslanice nastale u antičkoj rimskoj književnosti, a najistaknutiji su autori poslanica Horacije (*Pjesničko umijeće* ili *Poslanica Pizonima*) i Ovidije (*Žalobnice*, *Poslanice s Crnoga mora*). Tradicija se nastavila i u kasnoj antici, srednjem vijeku i renesansi, procvat je doživjela u razdoblju klasicizma (N. Boileau-Despréaux, Voltaire, A. Pope, F. Schiller, J. W. Goethe i dr.), a za vrijeme romantizma polako je izlazila iz mode. Hrvatska renesansna književnost obiluje poslanicama, a najpoznatija je među njima *Ribanje i ribarsko prigovaranje* P. Hektorovića. Pisali su ih i M. Vetranić, M. Marulić, N. Nalješković, M. Pelegrinović, H. Mažibradić. Osim pjesničkih poslanica, postoje i prozne poslanice, pisane u obliku otvorenoga pisma, najčešće religiozna sadržaja.

KAKO PISATI PISMO

- Pri pisanju pisma valja imati na umu njegovu strukturu, glavne elemente, slijed, oblikovanje i razradbu misli te pravopisnu normu standardnog jezika.

Slika 1. Primjer poslovnog pisma

Izvor: Ožanić, M. Poslovna pisma ili kako napisati učinkovito poslovno pismo (2009)

- **Pisanje nadnevka**

Zadar, 25. 2. 2018

(ili Zadar, 25. veljače 2018.

ili U Zadru 25. veljače 2018.)

- **Početak pisma**

Draga moja,

napokon nađoh vremena da ti se javim s nekoliko redaka...

ili

Draga moja!

Napokon nađoh vremena da ti se javim ...

- **Sadržaj ili tekst pisma (...)**

- **Pozdrav i potpis na kraju**

Príjateljice moja, radujem se našem susretu. Do tada, najsrdačniji pozdrav!

Maja

- **Oslovljavanje jedne osobe**

Poštovana gospođo,
zamolio bih **V**as...

- **Oslovljavanje skupine ljudi**

Dragi moji,
zamolio bih **v**as...

PAZI NA PRAVOPIS!

- Pišemo li **jednoj osobi** koja nije naša vršnjakinja/vršnjak i nismo s njom bliski (roditelj, baka, djed i sl.), pišemo **Vi, Vašoj, Vaše**.
- Pišemo li većem broju osoba ili ustanovi, pišemo **vi, vašoj, vaše**.

Primjer pravilno napisana pisma

U Zadru 25. veljače 2018.

Poštovani gospodine Preradoviću,

čitajući i razmišljajući o Vama i onom davnom vremenu dok ste odrastali i školovali se u tuđini za vojnički poziv, pitam se kako se iz austro-ugarskog generala dogodio hrvatski pjesnik Petar Preradović? Kolika je morala biti ljubav prema hrvatskom jeziku ili Vas je tuđina toliko gušila pa ste jedino pišući našli spas i odmakli se od hladnog kraja i ljudi.

U to vrijeme puno se ratovalo, cijeli svijet se borio za neke svoje ciljeve, a Vaš cilj je bila ljubav prema materinskom jeziku. Kao general upotrijebili ste svoje najjače oružje: pero, riječi i s njima krenuli osvijetliti put svome narodu u borbi za hrvatski jezik. Toplo mi je oko srca kad pomislim s kolikim ste žarom ponovo učili gotovo zaboravljeni hrvatski jezik. Posebno me veseli spoznaja da ste nekada živjeli i radili u Zadru i bili jedan od glavnih suradnika časopisa „Zora dalmatinska“. Vaše ime ostavlja jak dojam na mene kao i Vaše pjesme. U Vašim pjesmama osjećam ljubav u svakom stihu, u svakoj strofi, stoga želim istaknuti da je ljubav temelj i vodilja Vašeg život jer su pjesme domoljubne i ljubavne. Izdvojila bih pjesmu „Mrtva ljubav“ jer je mi je jedna od Vaših najljepših pjesama. Duboko me dotaknula i osnažila. U njoj sam osjetila da okrutnost ljudi ne može biti jača od vrijednosti ljubavi.

Divim se Vašem uspješnom radu koji ste nam ostavili u nasljeđe. Ponosim se što sam učenica škole koja nosi Vaše ime i radujem se svaki put kada obilježavamo Dan škole jer to je i Vaš dan.

S poštovanjem Dijana Burčul

Suvremena komunikacija

- elektronička pošta
(e-pošta ili e-mail)
- slanje pošte odvija se putem računala
- elektronička pošta značajno utječe na današnju poslovnu, znanstvenu i osobnu komunikaciju
- na svako primljeno e-pismo treba odgovoriti

Gmail

Više

1-50 od 404

NOVA PORUKA

Pristigla pošta (139)

Sa zvjezdicom

Važno

Poslana pošta

Skice (2)

Kategorije

Još

Skolska knjižnica

Nema nedavnih chatova
Pokrenite novi razgovor

Primarno

Društvene mreže

Promocije

Broj novih: 5

Katarina Zrinski d.o.o.

Kahoot!

Google

ODS Portal (2)

Team Kahoot!

Team Kahoot!

Google

ja, anita (2)

Google

Team Kahoot!

ja, ana (2)

Google

Katarina Zrinski d.o.o.

Produkcija, ja (2)

ODS Portal

ODS Portal (2)

Google

Katarina Zrinski d.o.o.

Zamolba - Ukoliko se sadržaj i slike ne prikazuju ispravno, kliknite ovdje

Thanks

Sigurno

Eratost

A Kahoot!

A Kahoot!

Sigurno

Školska

Provjera

Welcom

Povijes

Sigurno

Akcija

Produkc

Play-C

Summe

Sigurno

Cestitka

Nova poruka

Prima

Predmet

Cc Bcc

Sans Serif

14

Pošalji

Pismo Petru Preradoviću

jadranka.amanovic@gmail.com

Pismo Petru Preradoviću

Poštovana profesrice,

u prviku Vam šaljem pisma koja ste tražili.
Nadamo se da je sve u redu.

S poštovanjem

Antonia i Dijana

Sans Serif

B

I

U

A

Pošalji

Spremljeno

BONTON

1. Nikad ne otvaraj tuđu poštu i ne čitaj tuđa pisma.
2. Rukopis i izgled pisma slika je i prilika osobe koja piše pismo.
3. Svojim sadržajem pismo je ogledalo duše i osjećaja pošiljatelja.
4. Ne zaboravi se potpisati na kraju pisma.
5. Na elektroničku poštu obavezno odgovori (u roku od dva dana).

Svjetski dan pisanja pisama

- 11. svibnja
- „Vita jela, zelen bor...”
radijska emisija učenika OŠ
Vidovec
- <https://www.profil-klett.hr/svjetski-dan-pisanja-pisama>
- <https://www.profil-klett.hr/repositorij-materijali/vita-jela-radijska-emisija>

Izvori

- Elektronička pošta. Hrvatska enciklopedija.
<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=17645>
- Goethe, Johann Wolfgang. 1774. Patnje mladog Werthera. http://ss-amkaramaneo-vis.skole.hr/upload/ss-amkaramaneo-vis/images/static3/950/File/goethe_patnjemladogawerthera.pdf (pristupljeno 13. ožujka 2018.).
- Jozić, Željko i dr. 2013. Hrvatski pravopis. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- Pismo. Hrvatski jezični portal.
<http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search> (pristupljeno 13. ožujka 2018.).
- Pismo. Hrvatska enciklopedija.
<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48457> (pristupljeno 13. ožujka 2018.).
- Ožanić, M. 2009. Poslovna pisma ili kako napisati učinkovito poslovno pismo.
- Vita jela, zelen bor: radijska emisija učenika OŠ Vidovec. <https://www.profil-klett.hr/svjetski-dan-pisanja-pisama> (pristupljeno 14. ožujka 2018.).

HVALA NA PAŽNJI 😊

PPT pripravile:
Antonia Vanjak i Dijana
Burčul

